LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 123 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienis, Birželio (June) 24, 1955 ★★★★ Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Naujos idėjos laimi.
Troškimas juodu ant balto.
Ar pakvaišo?
Pagerbimas, o ne pažeminimas.
Pradedant su "rojumi."
Rašo A. Bimba

Dar viena prakilni idėja. Iškelta pažangiečių, laimi visą pasaulį.

Juk dar tik prieš keletą mėnesių buvo konkrečiai suformuluotas ir paskelbtas koegzistacijos šūkis. Reakcionieriai juokėsi ir tyčiojosi. O kaip šiandien?

Šiandien nebeišgirsi jokio atsakingo visuomenininko, veikėjo bei diplomato, kuris viešai begiedotų už priventyvinį karą, kalbėtų prieš koegzistenciją.

Tiktai pasiklausykime į San Francisco suskridusių diplomatų kalbų. Nė vienas nedrįso pasisakyti prieš koegzistenciją.

Prezidentas Eisenhoweris pasakė rimtą prakalbą. Jis irgi kalbėjo už koegzistenciją.

Tai milžiniškas taikos idėjos laimėjimas. Tai dar vienas kreditas pasaulio pažangiečiams.

—:—

Nejaugi Jungtinių Tautų jubiliejinė sesija nepadarys jokios išvados?

Visaip kalbama. Molotovas esąs pasiūlęs priimti vieną trumpą rezoliuciją. Joje turėtų būti išreikšti viso pasaulio taikos troškimai.

Juk už taiką kalbėjo visi diplomatai. Tai kodėl to neišdėstyti ant popierio?

Šis pasiūlymas turėtų būti priimtas be didelio vargo.

Jam neturėtų pamato priešintis nei mūsų valstybės sekretorius John Foster Dulles.

—:—

Kanadiškėje Nepriklausomoje Lietuvoje (birž. 15 d.) rėkiama:

"Tėvynė — kraujuose, išniekinta, sunaikinta, nukryžiuota, — tave, lietuvi, šaukiasi pagalbos..."

Nejaugi tos nelaimingos gazietos redaktorius bus jau visiškai pakvaišęs?

—:—

Iš Brooklyno Pranciškonų Darbininko (birž. 21 d.) sužinome, kad Nikita Chruščiovas neturėtų sėdėti tokioje aukštoje vietoje, kokioje jis sėdi. Kaip žinia, šis pusėtinai storas ukrainietis sekretoriauja Tarybų Sąjungos Komunistų partijai. Vieta labai atsakinga.

Kodėl jis ten netinka? Ogi todėl, kad, pasak Darbininko, jis yra "buvęs kiaulių tvarto prižiūrėtojas," reiškia, darbininkas.

Mūsų Pranciškonai, kiek aš suprantu, labai myli kiaules ir kiaulieną, bet neapkenčia kiaulių prižiūrėtojo.

Bet kai rimtai pagalvoji, tai argi ne didesnė garbė žmogui būti kiaulių prižiūrėtoju, tai yra darbininku, negu klebonu? Be klebono galima labai gražiai apsieiti, bet surask tu tokį lietuvį parapijoną, kuris galėtų apsieiti be kiaulienos!

Todėl Pranciškonai nepataikė į tašką. Jie pajuokė ne Chruščiovą, bet save.

—:—

Tūlas A. Vaišinis rašo laišką Chicagos Marijonų Draugo editorialų rašytojui V. Bgd. Jis sako, kad Bgd įžeidinėja savo skaitytojus, kai jiems plepa apie bibliškąjį rojų.

Vaišinis sako: "Tokios pasakos su 'Rojumi' tiko keli šimtai metų atgal, bet ne šiandie, Radio, Televizijos ir Atomo gadynėje." (Draugas, birž. 18 d.).

V. Bgd jaučiasi smarkiai įžeistu. Jis atsako, kad toks "rojus" buvo, ir kad be jo pripažinimo krikščionybė negalėtų išsilaikyti!

Gerai, kad Vaišinis supliekė kunigų pasaką apie biblišką rojų. Bet argi tai tėra vienintelė pasaka, kuria kunigai mulkina savo pasekėjus? Visos bibliškos pasakos tapo radijo, televizijos ir atomo gadynėje didžiausia nesąmonė.

R. Stevens jau atsistatydino

Washingtonas .— Armijos reikalų sekretorius Robertas Stevensas atsistatydino iš savo pareigų. Apie jo atsistatydinimą buvo kalbama apie metai atgal, kuomet jis buvo įveltas į kivirčus McCarthy - Shine reikale. Bet jam tada buvo patarta pasilikti, kad neatrodytų, jog McCarthy jį išstūmė.

Į dabar pasitraukusio Stevenso vietą prezidentas Eisenhoweris paskyrė Wilber Marion Bruckerį, ligšiolinį apygnos departmento generalinį patarėją, kuris praeityje buvo Michigano gubernatorius. Kaslink santykių su McCarthy, Bruckeris jam nėra draugiškesnis negu yra Stevensas.

Atsisakė išmest bibliotekininkę

Plymouth Meeting, Pa.— 1953 metais Norwood, Mass., knygynas atleido iš darbo savo bibliotekininkę Mary Knowles. Priežastis: ji nuo 1945 iki 1947 metų tarnavo kaip sekretorė Bostono pažangiojoje Samuel Adams mokykloje, kuri vėliau teisingumo departmento buvo įtraukta į "subversyvių" organizacijų sąrašą.

Mary Knowles paskui nuvyko į Plymouth Meeting miestelį Pennsylvanijoje, kur gavo darbo kveikerių palaikomoje bibliotekoje. Nuo to laiko vietinės reakcinės organizacijos, ypatingai Legijonas, reikalavo iš kveikerių, kad ji būtų išmesta. Bet kveikeriai nenusigando, sakydami, kad "lojalumas yra žmogaus širdyje, o ne sąrašuose."

Šiomis dienomis organizacija, kuri vadinasi Respublikos Fondu ir kuriai vadovauja buvęs Chicagos universiteto rektorius Hutchins, apdovanojo Plymouth Meeting kveikerių biblioteką $5,000 už tvirtą savo principų laikymąsi.

Trys veiksniai už pasaulinę taiką

Molotovo prakalba Jungtinėms Tautoms, Nehru-Bulganino bendrasis pareiškimas, Pasaulinės Taikos Asamblėja Helsinkyje

San Francisco. — Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras Viačeslavas Molotovas pasakė savo visų su dideliu susidomėjimu lauktą kalbą Jungtinių Tautų jubiliejinėje sesijoje. San Francisco didžiulės operos salė buvo prikimšta publikos, o visi delegatai, įskaitant Dullesą, atydžiai klausėsi.

Molotovas padarė eilę konkretiškų pasiūlymų, kaip išvengti trečio pasaulinio karo. Jo kalba buvo aploduota šiltai pradžioje, pabaigoje, ir taipgi pertraukta aplodismentais. Aplodavo ne vien tarybinis blokas, bet dauguma delegatų, ypatingai Azijos kraštų.

Molotovas siūlė, kad būtų sulaikytas atominių-vandenilinių ginklų gaminimas, kad žymiai būtų sumažintos visų šalių karinės jėgos (Amerikos ir Tarybų Sąjungos bei Kinijos būtų ne daugiau kaip 1,500,000, Britanijos ir Francūzijos ne daugiau kaip 650,000).

Molotovas pabrėžė, kad taipgi turi būti baigta prokarinė propaganda, kad visos šalys uždarytų savo karines bazes užjūryje, kad Vokietijos okupacija būtų baigta. Jis taipgi kreipėsi į Amerikos žmones, primindamas, kad žmonių taikos noras gali nugalėti karo planus.

Po Molotovo kalbos Panamos delegatas atsistojo ir jį kritikavo, bet pirmininkaujantis van Kleffens jį nutraukė. Panamos delegatui į pagalbą bandė ateiti Filipinų delegatas Romulo, kuris pradėjo ginčą su pirmininku.

Maskva. — Prieš pat apleisdamas Maskvą, Indijos premjeras Nehru pasirašė po bendru komunikatu su TSRS premjeru Bulganinu. Tame komunikate sakoma, kad Tarybų Sąjunga ir Indija laikosi maždaug bendro nusistatymo už atominių ginklų uždraudimą ir nusiginklavimą, už šaltojo karo pabaigimą, už Kinijos teisę atgauti Taivaną-Formozą ir už Liaudies Kinijos priėmimią į Jungtines Tautas.

Bendrasis Nehru - Bulganino komunikatas pažymi, kad Tarybų Sąjungos padaryti pasiūlymai nusiginklavimo klausimu pagrindiniai turi Indijos pritarimą.

Nehru Varšuvoje

Paskutinė Nehru diena Maskvoje buvo pilna atsisveikinimo bankietų, pasitarimų ir iškilmių. Po komunikato išleidimo Nehru dar turėjo Kremliuje ilgoką paskutinį pasitarimą su Bulganiu, Chruščiovu, Mikojanu ir Kaganovičium.

Visi tarybiniai vadai dalyvavo atsisveikinimo bankete (kur, Nehru papročiui pagerbti, niekas negėrė alkoholinių gėrimų. "Už taiką mes atsisakytume ir vodkos," sakė Mikojanas). Paskui visi buvo aerodrome, iš kur Nehru išskrido Varšuvon. Iš Varšuvos pranešama, kad jis jau ten atvyko ir buvo iškilmingai priimtas. Po paviešėjimo Varšuvoje kelias dienas, Nehru vyks Vienon, iš ten Belgradan, paskui Londonan.

Helsinkis. — Francūzijos žymiausias mokslininkas - fizikas ir Nobelio pryzo laimėtojas Joliot - Curie (išsitaria Žilio-Kiuri) atidarė Pasaulinę Taikos Asamblėją, kurioje dalyvauja 2,000 delegatų iš 70 kraštų. Visos kalbos per elektrines ausines verčiamos į anglų, francūzų, vokiečių, ispanų, rusų ir kinų kalbas.

Asamblėjoje tarp kitų dalyvauja Rytų Vokietijos vice-premjeras Otto Nuschke ir Kinijos vice-premjeras Kuo Mo-jo. Suomijos valdžią oficialiai atstovauja Mme Tyyne Leivo Larson, socialinių reikalų vice-ministrė. Helsinkio ir apylinkės vardu asamblėją sveikino Uusimmaa provincijos (i kurią įeina sostinė Helsinkis) gubernatorius Vainoe Meltti, kairietis, Suomijos Liaudies Demokratinė Partijos narys. Ta partija ,apimanti komunistus ir kairiuosius socialistus, parlamente turi apie 40% visų deputatų.

Washingtonas. — Senatorius Saltonstall, sen. Theodore Green ir daugelis kitu debatuose smarkiai kritikavo senatoriaus McCarthy siūlymą visokiomis salygomis iš anksto suardyti Keturių Didžiųjų konferenciją.

Maskva. — Tarybų Sąjungos Raudonasis Kryžius pažadėjo tarptautiniam R. K. centrui dėti visas pastangas surasti kelius šimtus užsieniečių, kurie karo metu pateko į Tarybų Sąjungą ir apie kuriuos iki šiol negirdėta.

Viačeslavas Molotovas

Molotovas šeštadienį ir sekmadienį C. B. S. radijo-TV programoj

NEW YORKAS. — Ateinantį šeštadienį amerikiečiai turės progų matyti ir girdėti Viačeslavą Molotovą televizijos programoje, arba vien girdėti jį radijo programoje. Molotovas atsakys į klausimus, kuriuos jam statys Amerikos žymūs laikraštininkai. Ta programa bus perduota vienu metu per CBS televizijos ir radijo stotis šeštadienį, birželio 25 nuo 6:30 iki 7:00 vakaro (rytiniu vasaros laiku).

Tie, kurie tos programos negalės klausytis šeštadienį, turės progą jos klausytis sekmadienį, nes CBS stotys ją dar kartą transliuos. Radije sekmadienį programa bus girdima nuo 10:05 iki 10:30 vakaro, o televizijoje nuo 4:30 iki 5:00 popiet.

Pabaltiečiai pikietai susilaukia pajuokos, pikietas "išgaruoja"

San Francisco. — Grupė reakcinių lietuvių, latvių ir estų pabėgėlių čia suorganizavo pikietą, kad sekti Molotovą ir kitus vadovaujančius tarybinius delegatus. Korespondentai sako, kad pikietams nesiseka ir jie pradeda išgaruoti. Jie bandė pikietuoti prie operos rūmų, bet dauguma praeivių manė, kad tai ledų arba šiltų dešrelių pardavinėtojai. Kuomet jie su pikietavimo užrašu bandė automobiliu sekti Molotovo ir kitų tarybinių delegatų limozinus, policija juos atkirto. Pikietai bendrai susilaukė daugiau pajuokos, negu rimto dėmesio.

Katalikų kunigai tariasi

Rio de Janeiro. — Čia suvažiavo aukšti katalikų kunigai iš visos Lotynų Amerioks. Manoma, kad toje aukštosios hierarchijos konferencijoje svarbiausiu punktu bus Argentinos įvykiai.

Philadelphia, Pa.

Birželio 21 d., Norristown ligoninėj (Pa.) mirė Amelia Bender. Amžiaus turėjo 62 metus. Gyveno Collegeville, Pa.

Kūnas pašarvotas Charles J. Roman (Ramanausko) koplyčioje, 1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, 11 val. ryto, į Oaklando kapines.

Velionė paliko liūdesyj sūnų Robertą.

Šią liūdną žinią telefonu pranešė grab. Ramanauskas. Jis taipgi prašė pranešti, kad tą pačią dieną bus laidojamas Sam Kovalchuk, todėl žmonės, kurie dalyvausite Kovalchuko laidotuvėse kapinėse, yra pračomi pasilikti kapinėse ir palaukti, iki atveš velionės Bender kūną, atiduoti pagarbą Amelijai Bender.

3 mokslininkai ragina daugiau negamint Salko anti-polio skiepų

Washingtonas. — Trys žymūs medikai pareiškė kongresinei komisijai, kad Salko skiepų gaminimas turėtų būti sulaikytas, skiepijimas jais baigtas. Jie sakė, kad mokslas pajėgtų išrasti daug saugesnius skiepus, kad verta todėl palaukti, nesiskubinti.

Tie trys mokslininkai yra plačiai žinomi medikai. Jie yra Dr. Albertas Sabinas iš Cincinnati universiteto, kuris pats veda polio skiepų eksperimentus, Harvardo universiteto Dr. John F. Endersas, Nobelio pryzo laimėtojas už atsiekimus medicinoje, ir Dr. William M. Hammonas, iš Pittsburgho universiteto.

Keli mokslininkai toje pačioje sesijoje liudijo, kad Salko skiepais galima pasitikėti ir skiepijimą jais reikia tęsti.

Pats daktaras Jonas Salkas taipgi radosi apklausinėjime. Jis daug nekalbėjo, tik sakė, kad "nagrinėjant smulkmenas, nereikia pamiršti didžiojo vaizdo," tai yra, nežiūrint kai kurių nedateklių, jo skiepai pamatiniai naudingi ir geri.

Elizabeth, N. J.

Trečiadienį, birželio 22 d., mirė Jonas Wizbaras, virš 90 metų amžiaus, ilgus metus išgyvenęs Elizabethe.

Jo kūnas ilsisi Budreckio šermenėnėje, 242 So. Wood Ave., Linden, N. J. Bus palaidotas šeštadienį, birželio (June) 25 d., 2-rą valandą popiet.

Ho Chi Minhas vyksta Maskvon

Hong Kongas. — Kinijos žinių agentūra Hsinhua (Naujoji Kinija) skelbia, kad Vietnamo respublikos prezidentas Ho Chi Minhas išvyko Maskvon. Jis taipgi lankysis Kinijos sostinėje Pekinge. Iš pranešimų neaišku, ar jis Kinijoje sustos pakelyje į Maskvą, arba grįždamas namo.

Ho Chi Minhas yra buvęs Maskvoje ir taipgi Kinijoje dar prieš karą, kai jis vadovavo pogrindiniam Vietnamo išsilaisvinimo judėjimui. Bet tai pirmas jo apsilankymas draugingose socialistinėse šalyse kaip Vietnamo valdžios galva.

Lucerno grąžina J. Peronui karinių pajėgų vadovavimą

Buenos Aires. — Generolas Lucero, kuris per šešias dienas buvo vyriausias Argentinos karinių jėgų vadovas, tas pareigas grąžino prezidentui Peronui, nuolatiniam karinių jėgų vadui.

Iš to daroma išvada, kad Lucero gal nebandąs užimti kraštą vado vietą, bet ją palieka Peronui, nors galimas dalykas, kad Perono galia visvien liks bent kiek apkarpyta.

Peronas tuo tarpu tarėsi su keliais savo ministrais.

Suėmė keturius jankius

Keturi Amerikos spaudos korespondentai buvo suimti ir išleisti po dviejų valandų. Jie yra NBC korespondentai Jeff Sabin ir Bob Lindley ir "Time-Life-Fortune" korespondentai Hank Walker ir Philip Payne. Jie buvo suimti, nes bandė fotografuoti sudegintą San Ignacio bažnyčia. Argentinos valdžia griežtai uždraudė per neramumus sudegintas ar apdegintas bažnyčias fotografuoti.

River Rouge darbininkai jau patvirtino sutartį su Fordu

Detroitas. — Didžiulio Fordo River Rouge fabriko darbininkai, kurie priklauso prie 600-to lokalo, jau patvirtino sutartį. Iš 40,000 to lokalo narių 25,803 dalyvavo balsavimuose. 17,567 pasisakė už patvirtinimą, 8,236 balsavo prieš.

Įrankių darbininkai ir liedintojai, kaip pranešama, išsikovojo aukštesnį algų pakėlimą, negu buvo numatyta bendrame UAW kontrakte su Fordu.

Chicago. — Vietinių General Motors fabrikų darbininkai laimėjo ekstra reikalavimus, nes streikavo ir po sutarties pasirašymo nacionale plotme. Chicagos GM fabrikuose dirba apie 20,000 darbininkų.

ORAS NEW YORKE
Giedra, šilta, ne taip tvanku.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President JOHN GRYBAS; Secr-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months .. $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. ..... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

ŠILTAI IŠLYDĖTAS!

INDIJOS respublikos ministrų pirmininkas Nehru buvo atsisveikintas kaip nei joks kitas vizitorius Tarybų Sąjungoje.

Milžiniškan Dinamo stadijonan, gal tokian, kaip mūsiškis Yankee Stadium ar Chicagos Soldiers Field, o gal didesnin ar mažesnin, susirinko apie 100,000 maskviečių išklausyti Nehru kalbos ir palinkėti jam "laimingos kelionės."

Svečias buvo atlydėtas Stadionan ir išldydėtas pačių žymiausių sovietinės valstybės pareigūnų, jų tarpe premjero Bulganino.

Svečias Nehru ten sakė kalbą; kalbėjo jis hindų kalba, bet kiekvienas sakinys, išėjęs pro jo lūpas, buvo išverstas rusų kalbon.

Ką gi Nehru pasakė?

Jis, kaip bet koks kitas svečias, aišku, vyriausiai dalinosi įspūdžiais, įgytais Tarybų Sąjungoje, kur jis praleido virš porą savaičių.

Nė vienos minutės Nehru, būdamas viešnagėje, nepraleido už dyką. Jis keliavo, stebėjo žmones. Maskvoje jis aplankė visą eilę žymiųjų vietų; sudėjo jis vainiką prie Lenino-Stalino mauzoliejaus. Jis lankėsi Kaukaze, jis buvo pietiniame Sibire; buvo svečias tenaitinių respublikų.

Nehru buvo ir garsiajame Leningrade.

Nehru, beje, buvo fabrike, kurį varo atominė jėga. Į šį fabriką ligi šiol turbūt joks svetimšalis nebuvo įkėlęs kojos, bet Nehru ten buvo. Tiesa, reporteriai, lydėję Nehru, buvo neįsileisti į fabriką, ir tai suprantama, kodėl.

Na, ir po to visko, Nehru dalinosi įgytais Tarybų Sąjungoje įspūdžiais su maskviečiais, tūkstančiais jų.

Jam patiko Tarybų Sąjunga, jam patiko kelionės po ją, jam patiko progresas, daromas toje socializmo šalyje—progresas ekonomikoje, progresas mene, progresas moksle.

Jis pripažino, jog Tarybų Sąjungos valstybei pagrindus padėjo didysis Leninas. Jis pripažino, kad Indijos žmonės, stebėdami Tarybų Sąjungos progresą, mokosi iš jo ir kad jie taip pat eina link socializmo, tik gal kitokiomis priemonėms.

Pasimokyti iš Tarybų Sąjungos respublikų gyvenimo juk gali kiekvienas asmuo, kuris nėra užsimerkęs, kuriam rūpi žmonijos progresas.

—:—

GALIMAS DALYKAS, kad Nehru, sugrįžęs Indijon, apsisvarstęs, darydamas pranešimus apie savo kelionę savo šalies žmonėms, suras, jog tas ar kitas dalykas Tarybų Sąjungoje jam nepatiko.

Būtų stebuklas, jei Indijos premjerui būtų patikęs **kiekvienas** dalykas Tarybų Sąjungoje.

Galimas dalykas, kad jis kai ką matytą kritikuos, reikš tuo ar kitu dalyku nepasitenkinimą. Tai būtų visai natūralu. Nes juk patys Tarybų Sąjungos vyriausieji pareigūnai niekad nesakė ir nesako, kad jų šalyje upės teka pienu, o kalnai yra susidarę iš sviesto.

Trūkumų Tarybų Sąjungoje yra ir juos patys tarybiniai piliečiai pripažįsta per savo spaudą ir radiją; prieš tuos trūkumus kovojama iš peties. Norima juos greičiausiu laiku pašalinti.

Bet Nehru neužgincys vieno dalyko, kurį jis visur matė ir jautė, būdamas Tarybų Sąjungoje, būtent, kad tos šalies žmonės didžiai trokšta taikos, kovoja dėl taikos, dirba dėl taikos. Taika šiandien Tarybų Sąjungoje yra pats švenčiausias dalykas!

Bet kuris asmuo, skaitąs, sekąs tarybinę spaudą, niekur nesurado joje jokio grąsinimo kitoms šalims ginklu bei karu. Visur griežtai ir garsiai pasisakoma už taiką. Yra pravestas specialus šalyje įstatymas, pagal kurį bus baudžiamas bet koks asmuo, agituojąs už karą.

Didžią taikai meilę tarybinėse tautose Nehru pabrėžė ir Dinamo stadione.

Be to, Nehru, kaip praktiškas politikas, priminė, kad taikai pasaulyje užtikrinti reikia, idant Kinijos Liaudies Respublika būtų priimta į Jungtines Tautas. Ir jis žymėjo, jog netoli tas laikas, kai Kinija bus Jungtinių Tautų narys.

—:—

ŠIUOS ŽODŽIUS rašant, sakoma, Nehru Maskvoje tariasi dėl bendro pareiškimo išleidimo — pareiškimo, po kuriuo padėtų savo parašą jis ir Bulganinas, nusakant, kad šitiedvi šalys gyvens taikoje visados.

Nežinome, ar toks pareiškimas bus padarytas, ar ne. Mums rodosi, užtenka tų pareiškimų, kuriuos Nehru ir Bulganinas jau padarė tame didžiuliame masiniame mitinge, — pareiškimų, nuskambėjusių per visą pasaulį labai garsiai.

—:—

ŠIĄ SAVAITĘ, atrodo, baigs savo specialę sesiją ir Jungtinės Tautos San Francisco mieste.

Ten taip pat buvo padaryta gerų pareiškimų taikos adresu.

Visa tai mus ir visą taiką mylinčiąją žmoniją džiugina, o taikos priešams visa tai yra "peilis po kaklu"!

ĮVAIRUMAI

Šis tas iš šen ir ten

Šventės pirmadieniais

New Yorko "Times" bendradarbis Frank Sullivan kelią siūlymą, kuris jau daugelį kartų buvo keltas, mintį, kuri dažnai ateina kiekvienam dirbančiam žmogui: kad specialės šventės būtų pirmadieniais, taip, kad galima būtų turėti tris laisvas dienas iš eilės.

Sullivan siūlo, kad Kapų Puošimo Diena (Memorial Day), Nepriklausomybės Diena (Independence Day), Darbo Diena (Labor Day), Padėkos Diena (Thanksgiving) — visos būtų nukeltos į pirmadienį, kuomet jos taip neišpuola.

Bet tam tikra organizacija, kuri save vadina "Pasaulinio Kalendoriaus Sąjunga," turi kitą siūlymą: nekelti tų švenčių, bet taip sutaisyti kalendorių, kad nebūtų trumpesnių ir ilgesnių mėnesių, kad dienos išpultų visuomet tomis pačiomis datomis, kad gimtadieniai tada išpultu tomis pačiomis dienomis, ir tt.

Jeigu ta kalendorinė reforma būtų pravesta, tai ir šventadieniško pirmadienio klausimas būtų išrištas, sako ta organizacija. Kapų Puošimo Diena tokiame kalendoriuje visuomet būtų paskutinį gegužės mėnesio pirmadienį — 27-tą. Nepriklausomybės Diena tada išpultų liepos pirmą pirmadienį—2-rą dieną, ne 4-tą. Bet tame nieko blogo, sako ta organizacija, nes nepriklausomybės deklaracija buvo patiekta kontinentaliam kongresui 2-rą, o John Adams dar tada norėjo, kad tą datą, o ne 4-tą, būtų nacionalė šventė.

Darbo Diena tada išpultų rugpiūčio 4-tą, visuomet pirmadieni, o Padėkos Diena — trečią arba ketvirtą pirmadienį, lapkričio 20 arba 27.

Kalendoriaus reforma ne naujas dalykas. Kiekvienoje šalyje yra grupės žmonių, kurie pageidauja labiau logiško, į vienodo ilgio mėnesius ir taipgi vienodo ilgio metus paskirstyto kalendoriaus. Bet apie tai kitą kartą.

$160,000 per mėnesį

Las Vegas Nevadoje yra vieta, kur randasi daugiausia prašmatninių gemblinimo įstaigų, naktinių klubų, brangių restoranų ir viešbučių. Tos visokios užeigos ir įstaigos, ypatingai naktiniai klubai, samdo visokius garsius aktorius, dainininkus, o kartais ir šiaip garsius asmenius, kad jie "perstatytų," tai yra, trumpai pasirodytų svečiams, gal pasakytų vieną kitą žodį, sudainuotų dainelę arba suvaidintų trumpą škicą.

Už tuos trumpus pasirodymus klubai labai daug moka. Pavyzdžiui, dramaturgas ir dainų rašytojas Noel Coward, britas, neseniai buvo pasamdytas vieno naktinio klubo Las Vegase keturioms savaitėms. Viską, ką jis turėjo daryti, tai du kartu vakare pasirodyti svečiams, pasakyti vieną kitą juokingą anekdotą, ir tiek. Žinote, kiek jam už tai mokėta? $20,000.00 už kiekvieną savaitę, $160,000 iš viso. Klubas taipgi apmokėjo už jo apsistojimą brangiame viešbutyje, ir priedu dar apmokėjo jo kelionę iš Britanijos ir atgal.

Problema su bezdžionėmis

Kelios Amerikos medikų grupės paraleliai veda tyrinėjimus, kad atrasti skiepus prieš tymus, vieną labiausiai paplitusių vaikų ligų. Tiesa, kad tymai nėra pavojinga liga, bet ji kartais gali vesti prie komplikacijų, kurios gana pavojingos.

Kaip paprastai, bezdžionės pradėtos naudoti tokiam tyrinėjimui, bet pasirodė, kad iš Indijos atvežamos bezdžionės neapserga tymais, nežiūrint kiek mikrobų įleidžiama į jų organizmą. Tuo tarpu iš Filipinų atvežamos bezdžionės tymais apserga. Galų gale medikai suprato priežastį: Indijos bezdžionės paprastai gyvena gan arti žmonių. Kadangi jos laikomos "šventomis, jos bastosi kaimuose ir net miesteliuose. Sueidamos į kontaktą su žmonėmis, jos dar savo vaikystėje apserga tymais. Pasėkoje, sugauta suaugusi bezdžionė jau yra persirgusi tymais, išvysčiusi atsparumą ir netinkama eksperimentams, nes daugiau negali apsirgti ta pačia liga.

M.

Lietuviško teatro pradžia

Kur ir kaip buvo suvaidinti pirmieji lietuviški veikalai, visuomet buvo įdomi tema. Apie 60-70 metų atgal lietuviški veikalai jau buvo vaidinami Didžiojoje Lietuvoje, Prūsų Lietuvoje, Amerikos naujokynuose, tuometiniame Peterburge ir kitur. Dar 40 metų atgal Juozas Baltrušaitis pradėjo studijuoti tą įdomią istorinę temą. Štai trumpa apybraiža, kaip jis dar 1912 metais matė lietuviško teatro išsivystymą.

. . .

1) 1889 metų gruodžio 31 d. Amerikoje, Plymouth'o miestelyje, Pennsylvanijos valstybėje, vaidinta komedijėlė, vardu "Be sumnenės, arba kaip ant svieto einas." Ją parašė Turskis, redaktorius to laiko "Vienybės Lietuvninkų." Komedija aprodo juokingąją pusę lietuvių išeivystės nelaimių, kokios atsitaiko bekeliaujant į Ameriką. Amerikos lietuviai to savo pirmutinio teatro jubiliejų apavikščiojo 1909 metais — bent laikraščiuose, o tam tikrą susirinkimą tik ar poroje vietų surengė (Brooklyne tam tikslui pastatyta komedija).

("Lietuvos Žinios" 1909 m. (Nr. 2) patarė atidėt 10-metines Lietuvoj viešosios scenos sukaktuves, nes, girdi, '1910 metais pripuola 25-metinės lietuvių scenos sukaktuvės"; mat, 1885 m. Amerikos lietuviai vaidinę Šliupo išverstąją Gutzkow'o tragediją 'Patkulis.' To nežinojo lietuviai New Yorke, bet ten nestatė, nes aktoriai nesuprato to sunkaus vertimo kalbos.)

2) 1894 m. Prūsų Lietuvoje, Tilžėje ir Klaipėdoje, statyta scenoj Aleksandro Fromo (Gužučio) drama "Kauno Pilies Išgriovimas."

3) 1896 m. Rusijoje, Peterburgo mieste, 31 d. kovo viešai vaidinta iš Blizinskio verstoji komedija "Žentas dėl parodos."

4) 1898 m. rugpiūčio 8 d. Rygos lietuviai tą pačią komediją irgi viešai vaidino.

5) 1899 metais įvyko pirmasis viešasis teatras Lietuvoje: Palangoj rugpiūčio 8 d. viešai vaidinta komedija "Amerika Pirtyje," kurią jau pirm to vaidino Peterburgo lietuviai. Ją parašė Juozas Vilkutaitis, slapyvardžiu Keturakis, ūkininko sūnus, Gulbiniškių kaimo, Janavo valsčiaus, Kalvarijos pavieto, Suvalkų gub.; vėliau jis pats liko ūkininku Balbieriškio apylinkėje.

Ta komedija parodo lietuvių pakilimą važiuot į Ameriką; tai labai sutinka su pirmuoju Amerikos lietuvių teatru. Šito teatro jubiliejų — dešimties metų sukaktį — Lietuvos inteligentija iškilmingai paminėjo (nes tai buvo jų pačių suruoštas). Geriau sakant, iškilmingai rašė ir smarkiai ginčijosi laikraščiuose. Pavyzdžiui, Rygos lietuviai nurodinėjo šio jubiliejaus netikrumą, kadangi jau seniau lietuviai rengė viešus teatrus Amerikoje, Prūsuose, Peterburge, Rygoje. Jubiliejaus šalininkai rėmėsi tuo, kad tai buvęs pirmas viešas Lietuvoje teatras. Bet ne pirmas teatras, kaip teatras ir ne lietuvių, ne visuomenės, tik gal kokių dviejų jos klodų: inteligentijos ir darbininkų - emigrantų, gyvenusių Palangoje.

Tikrai pirmuoju teatru Lietuvoje bene galės pasigirti Panemunėlio valsčius, Zarasų paviete, Kauno gubernijoje; ten 1897 metais vaidinta Smočinskio komedija "Veselijos, arba Pagirėnų gobtuvės." Šis teatras atliktas slaptai be valdžios leidimo ir žinios. Kiti slapti "spektakliai" Lietuvoje buvo pirmą kartą šiose įžymesnėse vietose:

Šiauliuose 1900 metais "Vaito Piršlystė" (Giegžno perdirbtoji Gogolio "Ženitba"). Suvalkų gubernijoje tais pačiais metais vaidinta "Amerika Pirtyje" Žiurių-Gudelių kaime, Marijampolės pavieto, pas ūkininką Šnirpūną.

Vilniaus mieste bene pirmą kartą mūsų inteligentija vaidino slaptai 1901 m., verstą iš lenkų kalbos komedijėlę "Vienas iš mūs turi apsivesti."

Spaudos laisvę atgavus, Lietuvoje visi vaidinimai buvo vieši, ne slapti. Nuo pradžios 1905 iki galo 1910 metų, taigi per šešerius metus pirmą kartą viešai Lietuvoje vaidinta 124-se vietose, neskaitant privatiškųjų vaidinimų. Iš to skaičiaus Kauno gubernijai tenka 87, Suvalkų gub. — 29, Vilniaus gub.—8.

Istorija ir informacija

Rašo D. M. Šolomskas

ŽMOGUS "VĖŽYS"—RITIERIS ARBA KAS JIS BUVO?

Nerasime skaitančio žmogaus, kuris nebūtų girdėjęs vardo "ritieris." Tas vardas dažniausiai minimas raštuose apie kryžiuočius. Ritieris, tai savo rūšies apsiginklavęs ir kariniai išsilavinęs viduramžių žmogus. Bet tai nebuvo paprastas žmogus, o žmogus pavirtęs į "vėžį." Žmogus, kuris ne vien patsai buvo apsikaustęs metalu, mokėjo vartoti ginklą, kad kitą ritierį nudėti, bet dalinai buvo apkaustęs ir savo arklį.

Kodėl atsirado ritieriai? Kas privertė juos apsikaustyti metalu? Kodėl jie stengėsi apkaustyti ir arklius? Kokia buvo jų karo veiksmų organizacija? Kaip ilgai jie viešpatavo ir kodėl jie turėjo išnykti.

Žmogus—"Vėžys"

Vėžys turi kietą lukštą ne tam, kad pasipuošti, bet tas lukštas apsaugoja jį nuo priešų ir išgelbsti jo gyvastį. Panašiai buvo ir su ritieriais. (Ritierio vardas paimtas iš vokiečių kalbos "reiter" — raitelis).

Visa žmonijos istorija yra karų istorija. Kaip tik žmogus pasigamino geresnius įrankius, galėjo daugiau pagaminti produktų, negu reikėjo suvalgyti savo gyvybės palaikymui, taip greitai atsirado išnaudotojas. Buvo vergijos gadynė, vėliau feodalizmo - baudžiavos, dabar kapitalizmo ir gimstančio socializmo gadynės.

Karai buvo vedami tiksslu kitus pavergti ir apiplėšti. Senovėje karo belaisvių negrąžindavo, bet juos padarydavo amžinais savo vergais, kuriuos versdavo pergalėtojų naudai dirbti. Lietuviai žino iš istorijos, kad kryžiuočiai - ritieriai dažnai įsiverždavo į Lietuvą, išplėšdavo žmonių turtą, pasigaudavo tūkstančius lietuvių ir juos išsivarydavo į amžiną kryžiuočių vergiją. Kryžiuočiai-ritieriai, kurie turėjo daugiau imtinių, negu jiems buvo reikalinga, juos kaip vergus parduodavo kitiems, dažnai net į Afriką.

Kur yra užpuolimas, ten atsiranda ir atsispyrimas. Kad sėkmingiau gintis, ieškoma naujų ginklų, kaimyniškų tautų sąjungų. Gi pavergėjas, kad galėtų pasiekti savo tikslą, taip pat ginkluojasi.

Jau senovėje, dar Graikijos ir Romos laikais, žmonės pastebėjo, kad storesnis apsirengimas, kietesnis dangtis sumažina priešo smūgį. Mat, kariaudavo šaltais ginklais — kardais, durklais ir tt.

Atsirado skydas (priedanga). Pradžioje tai buvo medinis arba iš veršio odos. Skydą laikydavo kaire ranka už tam tikros rankenos ir jo pagalba stengdavosi prisidengti nuo priešo kardo ar durklo smūgių. Vieton medinio, vėliau atsirado metalinis skydas.

Skydui į pagalbą atėjo metalinis šalmas (metalinė kepurė galvos apsaugojimui. Ir taip laipsniškai žmogus apsikaustė metaliniu lukštu, pasidarė panašus į vėžį. Metalas dengė jo galvą, krūtinę, rankas, kojas, pilvą ir tt. Metalinis šarvas susidėjo iš virš dvidešimt atskirų dalių, kurios leido ritieriui veikti.

Bet kada žmogus apsikaustė šarvais, kiti tiek pasistengė apsisaugoti, kad jie metalo svorio daugiau ant savęs susikabino, negu patys svėrė. Tokis žmogus-"vėžys" negalėjo patsai toli nueiti. Todėl jis buvo užkeltas ant arklio ir tapo ritieris (raitelis). Bet štai jo priešininkas nukauna arklį, tada žmogus nurieda nuo arklio ir negali nei atsikelti. Jo priešininkas jį pribaigia. Ritieris pradėjo šarvais apkaustyti arklio galvą, krūtinę ir priekinę dalį pilvo, kad apsaugojus ir arklį.

Ritierių gadynė buvo romėniškose ir germaniškose šalyse (Italijoje, Francijoje, Ispanijoje, Vokietijoje, taipgi Anglijoje). Kas dėl Rusijos, tai ten buvo maišyta apsauga — metalinės priedangos galvai, krūtinei, o bendrai kūno priedangai naudojo "kolčuką" (storų vielų pintinius "rūbus"). Gi Kinijoje, Mongolijoje, totorių armija visai metalinių priedangų nenaudojo — jie buvo galingi savo karine disciplina ir organizacija.

Ritieris: didvyris ar banditas?

Ritieriai buvo dvarponių vaikai. Paprastas darbo žmogus negalėjo iki jo dasikasti. Kada dvarponio sūnus buvo septynerių metų, tai jį atiduodavo pas ritierį mokytis. Jis buvo ritierio tarnas — valė jo rūbus, batus, tarnavo. Kada berniukas sulaukė keturiolikos metų, tai jis jau galėjo ritieriui paduoti maistą. Jeigu ritieris vyko į karo žygį, tai jis nešė ritierio ginklus. Kada garsūs ritieriai jodavo į karą, juos lydėjo grupė tokių mokinių: vieni nešė įvairius ginklus, kiti ritieriui tarnavo. Visi buvo raiti. Mūšio arklys buvo gerai nupenėtas ir ant jo ritieris sėdo tik tada, kada stojo į mūšį. Tarpe mokinių buvo vienas vyresnis. Jo komandoje visi kiti buvo. Kada ritieris numatydavo, kad bus mūšis, tai vyresnysis ritierį aprengdavo metaliniu šarvu, užkeldavo ant arklio, įteikdavo jam į rankas ginklą, ir tada jis leisdavosi, kaip kokia pabaisa, ant priešo. Kovoje su kitu ritieriu mokiniai, nors matytų ir didžiausioje bėdoje savo "didvyrį," negalėjo jam pagelbėti. Ritieris geriau sutiks "garbingai žūti," negu nuo mokinių priimti pagalbą. Pergalėtojas ritieris tuojau paveda savo mokiniams apiplėšti nugalėtą — pagrobti jo arklį, ginklus. Jeigu ritieris yra iš biednesnių ir neturi mokinių ir ginklanešių, tai nugalėto apiplėšimą atlieka pats.

Biednesnių dvarponių vaikai parsisamdydavo tarnauti pas karalius ar didesnius feodalus.

Taigi, ritieriai neturėjo karinės disciplinos ir vieningumo. Organizuojami jie buvo Romos popiežiaus arba vyskupų, karalių, arba savo tarpe padarę susitarimą, ir dideli feodalai vedė ritierius užpuolimui. Bet kiekvienas feodalas jautėsi esąs savistovus ir jis nepriims kito komandos. Visi jo ritieriai buvo tik jo valioje. Dažnai net patys feodalai vesdavo savo tarpe karus už kito žemių paveržimą, už miškus ir ganiavas. Feodalai ir ritieriai buvo vieningi, kol jiems sekėsi. Kaip tik pamatydavo, kad jų priešai ima viršų, tai dažnai net mūšio lauke kiekvienas iš jų rūpinosi savo kailį gelbėti.

Todėl ritieriai buvo bespėkiai, kada susidurdavo su gerai organizuota ir disciplinuota priešinga jėga. Totoriai, kurie buvo gerai organizuoti, ritierius lupo.

Čekijoje valstiečių husistų kare 1419-1434 metais per 15-ką metų kriušino

(Tąsa 3-čiam pusl.)

Worcester, Mass.

Birželio (June) 7 d. įvyko Lietuvos Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas. Valdyba ir biznio įvairios komisijos davė raportus iš pereito mėnesio veiklos. Viskas O. K.

Gegužės 29-30 d.d. parengimas Olympia parke buvo pasėkmingas. Aido Choras gražiai sudainavo; J. Sabaliauskas ir Ona Dirvelienė taip pat gražiai sudainavo duetą. Muzikos programa žmonėms labai patiko.

Kaip pasirodo mūsų didesniuose parengimuose permažai darbininkų, o tas bizniui labai kenkia. Čia reikia mūsų gaspadines pagirti, nes per dvi dienas turėjo nepaprastai daug dirbti. Varde LSD broliškos draugijos—tariu, ačiū visiems darbininkams už gerą darbą.

Norintieji prisirašyti prie LSD draugijos, malonėkit ateiti į sekantį susirinkimą, kuris įvyks liepos (July) 5 d. 7:30 v. vakare, 29 Endicott St., Worcester, Mass.

Rep.

Mūšis už Klaipėdą

(Iš atsiminimų)

(Pabaiga)

miestą ir uostą. Dar tą pačią dieną kariai su dideliu džiaugsmu klausėsi Vyriausiojo kariuomenės vado J. V. Stalino įsakymo apie miesto išvadavimą.

Nors miestas ir buvo išvaduotas, bet priešo likučiai, pasitraukę į Neringą ir remiami artilerijos ugnimi iš Baltijos jūros karo laivų, per visą sausio 29 dieną apšaudė uostą ir miestą. Reikėjo likviduoti paskutinį priešo pasipriešinimo lizdą Neringoje.

Sausio 29 d. vakare pulkas gavo įsakymą naktį slaptai pereiti į Smeltę, lentpiūvės rajone ledu forsuoti Kuršių mares ir smūgiu į šiaurę sunaikinti priešą, išvalyti Neringą.

Pulkas slaptai, tvarkingai įvykdė nakties žygį ir lentpiūvės rajone pasiruošė forsuoti Kuršių mares. Ledas mariose pasirodė daugelyje vietų suaižėjęs ir susprogdintas. Tačiau su lentų ir virvių pagalba pavyko nugalėti ir šią kliūtį. Padėjo šaltis ir nakties tamsa, kuri pridengė mūsų karių pasiruošimą puolimui.

Žvalgai ir pionieriai, apsirengę baltais chalatais, apsirūpinę virvėmis, šliaužė ledu ir ženklino praėjimus bei pavojingas vietas. Jie, priešo nepastebėti, netikėtai užklupo kranto apsaugą ir ją sunaikino. Buvo likviduoti priešo artilerijos ir kiti stebėjimo punktai. Pagal sutartą ženklą pakilo pulko pirmas ešelonas ir, įveikdamas daugelį kliūčių, įsiveržęs į Kuršių Neringą, pradėjo puolimą Kuopgalio link.

Priešas, netikėtai ir tamsoje užkluptas, neišlaikė smūgio ir netvarkingai pradėjo trauktis į šiaurę prie švyturio, kur jo laukė laivai. Pulko padaliniai gavo įsakymą padidinti veržlumą, be sustojimo naikinti jo priedangos dalinius, neleisti p a s i t r a u k t i ir susprogdinti sprogdinimui paruoštus sandėlius ir karišką turtą. Kariai, nežiūrint didelio nuovargio, nes puolimas vyko jau trečią naktį, įnirtingai vystė puolimą. Priešas Kuopgalio pietuose buvo apeitas, apsuptas ir sunaikintas. Tuo pat laiku pulko priekiniai daliniai užėmė šaudmenų ir ginklų sandėlį (tvirtovėlėje), perkirto sprogdinimui paruoštus laidus ir pasiekė šiaurės molo švyturį. Likę gyvi hitlerininkai pasidavė į nelaisvę.

Sausio 30 d. 10-tą valandą Kuršių Neringa nuo priešo buvo išvalyta. Molo švyturyje suplevėsavo raudona vėliava. Įsiviešpatavo neįprasta fronto kariams vyšiška tyla. Atšilo oras ir patekėjusi saulė sveikino nugalėtojus. Iš kranto nuo Klaipėdos mums saliutavo stovėję gynime Lysenkos vadovaujami daliniai. Kariai su dainomis rinkosi į paskirtus susitelkimo rajonus.

Tarybinės Armijos pergalių dėka, pirmą kartą Lietuvos istorijoje visos lietuviškos žemės su senąja sostine Vilniumi ir Klaipėdos uostu buvo sujungtos.

Kaip ir kautynėse prie Oriolo ir Pskovo, prie Šiaulių ir prie Nemuno, taip ir išvaduojant Klaipėdą, Tarybinės Armijos lietuviškojo junginio kariai parodė didvyriškumą.

Išvaduotas iš hitlerinių grobikų Klaipėdos miestas pokario metais pakilo iš griuvėsių, tapo dar gražesnis. Keleriopai išaugo jo pramonė, jo kultūrinių ir švietimo įstaigų skaičius. Nepaprastai išaugo ir padidėjo Klaipėdos uostas. Ir visa tai pasiekta tik per dešimt pokarinių metų!

V. Lunia

Bridgeport, Conn.

Trejeta savaičių atgal buvo graži parė pagerbimui gero visuomenės veikėjo Antano Jociaus ir jo žmonos Antaninos proga jų 40 metų vedybinio gyvenimo. Gi savaite vėliau, prie geros progos, susirinkus būreliui Jocių prietelių užbaigti parės likučius, gardžiai besivaišinant, buvo sumanyta atsiminti ir mūsų pažangiąją spaudą, tai Laisvutės $10,000 fondą 1955 metams.

Sumanyta ir įvykdyta. Šičia aukojusių vardai:

Po $10: A. Jocis, J. M., M. Valacka ir Mykolas su Ona.

Po $5: A. Pudims ir Stefan.

Po $2: Helen, Schilling, Vincas, Domicėlė, Anufras ir M. K. Amelia Fairfiel $1. Viso aukų $66.

Visiems aukojusiems širdingas ačiū.

Ten Buvęs

Iš istorijos

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

Romos popiežių suorganizuotas ritierių armijas. Jono Žižkos ir Prakapo Didžiojo suorganizuota valstiečių armija, gerai disciplinuota, apvienyta, išvysčius naują karo taktiką, dažnai mušė dešimt kartų skaitlingesnius ritierių pulkus. Husistų vežimai (tų laikų tankai), paraku užtaisyti ginklai, karinė disciplina, apvienyti pėstininkų pulkai — padarė galą ritierių viešpatavimui.

Didysis Massachusetts lietuvių piknikas

Visa lietuviška visuomenė didžiausioje ruošoje

Ir taip gražiai viskas klojasi šioj Bostono plačiojoj apylinkėj.

Žieminį sezoną visoj eilėj praėjo labai gražūs svetaininiai parengimai, duodami rengėjam gražias pasekmes.

Paminėjimai LLD 40-ties metų gyvavimo, dienraščio Laisvės finansinio vajaus rėmimai ir kitokie parengimai — visi buvo gausiai visuomenės paremti. Ir tas sezonas taip naudingai buvo sunaudotas, kai pasijutom, jog ir "4th of July" visai nebetoli. Ketvirtoji liepos tai bus antroji diena spaudos didžiojo pikniko Montello Lietuvių Tautiško Namo Parke, B r o c k t o n, Mass. Ir apie antrąją pikniko dieną ne tiek tenka kalbėti.

Tačiau apie liepos 3-čiąją dieną, tai yra, didžiojo pikniko pirmąją dieną, reikia plačiau apsistoti.

Mat, liepos 3-čią dieną — dieną prieš didžiąją visos šalies šventę, žmonės labiau laisvi poilsiui. Tą dieną visi lietuviai iš visų sričių galės suvažiuoti **į Montello Lietuvių Namo Tautišką parką ir įdomiausiai laiką praleisti, susitinkant tarpe tūkstančių kitų ir savo pažįstamus, gimines bei seniai, seniai bematytus.**

Tą dieną — liepos 3-čią — bus duota puikiausia dainų programa: dainuos Worcesterio garsusis Aido Choras vadovybėj Jono Dirvelio ir So. Bostono Liaudies Choras ir jo skyriai vadovybėj Stasio Pauros.

Bus ir kitokių netikėtinų dalių, kuo tūkstančiai žmonių tik pasigrožės.

Art Mason's orkestras gros melodingus gabalus palinksminimui tūkstantinės publikos iki vėlumos.

Tai tiek, kalbant apie meninę dalį.

Bet kaip sudaryti tą pikniką kuodidžiausią? Mes žinome, kad mūsų Naujosios Anglijos šitokie tradiciniai piknikai apvaikščojamui liepos 4-tos šventei yra garsūs per visą šalį. Apie šį liepos 4-tos pikniką Bostono apylinkėj žino visos Amerikos lietuviai, jog šitokiu būdu mes sustiprinam savo pagžangiąją spaudą. **Tai spaudos piknikas!** Ir dėl to kas metai tokiuose piknikuose būna svečių net ir iš labai tolimų valstijų. Bet tai tik priedas ir didelis įvairumas pačiam piknikui. Gi plačiausias mases turime sutraukti iš artimesnių miestų ir miestelių, kurie jau netaip toli.

Už tai ir tenka labai rūpestingai visur ir visiems stropiai darbuotis dėl platinimo įžangos tikietų.

Reikia smarkiai organizuoti žmones taip, kad ne tik pačiam dalyvavus, bet kad masiniai publiką nuvežus. Didelė garbė kolonijoms, kurių draugai tą dieną pamiršta savo privatiškas mašinas, bet sėdasi kartu su publika į didžiulius autobusus ir masiniai traukia dalyvauti piknike.

Kada ir kitų kolonijų vadovaujanti draugai tą supras ir priims šitą masinio važiavimo metodą? Turiu daug tam faktų, bet čia ne vieta jų kėlimui.

Nashua ir Lowellis vėl bendrai rengia busą. Nashvėj matykite M. Žiedelį, o Lowellyj — J. Blažonį arba J. M. Karsoną. Tie žmonės aprūpins jus kelione.

Griebkimės, d r a u g a i, greito prisiruošimo, nes laiko nebedaug.

Gi Bostonas irgi jau prisiruošęs paimti kiekvieną norintį nuvažiuoti į pikniką. Ten busas kursuos nuo 318 Broadway tiek kartų, kiek reikės dėl nuvežimo žmonių. Valio, bostoniečiai!

Lai tą dieną — liepos 3— visos lietuviškos visuomenės istorinis susitikimas būna didžiausias ir stebėtiniausias montelliečių gražiajame pušyne!

J. M. Karsonas

Žinios iš Lietuvos

Universiteto akademijos choras

LTSR Valstybinės filharmonijos salėje įvyko Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto akademinio choro jubiliejinis koncertas.

Per dešimt metų šis aukštosios mokyklos saviveiklininkų choras išaugo į 200 žmonių kolektyvą. Už pasiektus laimėjimus choras ne kartą apdovanotas Meno reikalų valdybos, LLKJS Centro Komiteto Garbės raštais. Minint dešimties metų jubiliejų, choras apdovanotas LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštu.

Per 10 metų buvo surengta 225 koncertai. Choras koncertavo Minske, Rygoje, Tartu ir kituose broliškų respublikų miestuose. Į choro repertuarą įtraukta apie 50 tarybinių kompozitorių, lietuvių ir brolškųjų respublikų liaudies dainų.

Didelį kūrybinį darbą atlieka choro dirigentas Sližys. Jo harmonizuotas lietuvių liaudies dainas "Ar aš ne vyšnelė," "Oi, berneli," "Tykus buvo vakarėlis," "Kai aš turėjau kaime mergelę" ir kitas dainuoja ne tik universiteto akademinis choras, bet ir daugelis Tarybų Lietuvos chorų.

Daug darbo šiuo metu choras skiria pasiruošimui Dainų šventei.

Z. Maliukevičius

Muzikos mokyklos dešimtmetis

KAUNAS. — Sukako dešimt metų, kai buvo įsteigta Juozo Gruodžio vardo Kauno muzikos mokykla. Per šį laiką mokykla žymiai išaugo ir išleido apie 200 kvalifikuotų muzikos specialistų. Daugumą jų tęsia mokslą aukštosiose mokyklose, kiti sėkmingai dirba mokytojais vidurinėse mokyklose arba vadovauja fabrikų, gamyklų meno saviveiklos rateliams.

Muzikos mokyklos kolektyvas aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Šių mokslo metų eigoje pedagogų ir moksleivių koncertinės brigados davė 217 koncertų. Eilė jų buvo atlikta įmonėse, kolūkiuose, MTS.

Dėstytojai ir chorvedžiai yra įsijungę į saviveiklos ratelių šefavimo darbą, dirba konsultatais prie Liaudies kūrybos namų, aktyviai dalyvauja pravedant miesto dainų šventes, kaimo saviveiklininkų apžiūras, dažnai išvyksta į rajonus ir vietoje teikia metodinę paramą.

Sekančiais metais numatoma mokyklą praplėsti. Bus įsteigtas muzikinės dramos skyrius, kuris ruoš rajonų kultūros namų direktorius, meno vadovus.

K. Znamenskas

Studentų mokslinė konferencija

Vilniaus Valstybiniame V. Kapsuko vardo universitete įvyko aštuntoji studentų mokslinė konferencija. Konferencijos darbas vyko dvylikoje sekcijų. Jose studentai perskaitė apie 100 darbų. Savo moksliniuose darbuose jie nagrinėjo klausimus, glaudžiai susijusius su tolesniu Tarybų Lietuvos liaudies ūkio išvystymu ir turinčius nemažą praktinę reikšmę. Įdomų mokslinį darbą, paremtą Tarybų Lietuvos kolūkių patyrimu — "Mokslo laimėjimų ir prješakinio patyrimo įdiegimas kolūkinėje gamyboje — svarbus darbo našumo pakėlimo faktorius," paruošė Ekonomikos fakulteto V kurso studentas B. Blažys. Gydymo neobenzinoliu probliemai skirti eilės Medicinos fakulteto studentų darbai.

Konferencijoje dalyvavo svečiai iš Minsko, Tartu, Lvovo ir kitų šalies universitetų.

Po konferencijos uždarymo universiteto aktų salėje su pasisekimu koncertavo Vilniuje viešintis Talino Politechnikos instituto moterų choras.

P. Mikuckas

Broliškųjų respublikų rajonų lenktyniavimas

ZARASAI. — Smėlynės ežeras skiria dviejų brolškųjų respublikų — Latvijos TSR Grivos rajono ir Zarasų kolūkių laukus. Šių rajonų žemės vienodos, abiejuose yra dideli rezervai gamybai didinti, bet nevienodai jie išnaudojami.

Siekiant jau šiais metais pasiekti persilaužimą grūdų ir gyvulininkystės produktų gamyboje, Grivos rajono kolūkiečiai šiomis dienomis iškvietė į socialistinį lenktyniavimą Zarasų rajoną. Tai sukėlė zarasiečių tarpe didelį pritarimą. Zarasų rajono kolūkiečių delegacija apsilankė Grivos rajone, susipažino, kaip kaimynai organizuoja gamybą, nemaža iš jų pasimokė.

Apsilankė svečiai ir Zarasuose. Rajono kolūkių aktyvo, žemės ūkio specialistų ir kolūkinės gamybos pirmūnų pasitarime apsvarsčius galimybes, buvo prisiimti konkretūs įsipareigojimai žemės ūkio produktų gamybai padidinti ir sudaryta socialistinio lenktyniavimo sutartis su Grivos rajonu. Kaimynai nutarė nuolat keistis darbo patyrimu, padėti vieni kitiems. Abu rajonai tikrins įsipareigojimų vykdymą.

Ten, kur telkšojo pelkės

ŠIAULIAI. — Durpynų įmonės Tyrulių skyriuje pernai dar telkšojo pelkės. Čia buvo atlikti tyrinėjimai. Šį pavasarį jau prasidėjo naujojo durpyno eksploatacija.

Buvusių pelkių ir balų vietose išaugo gyvenvietė. Joje pastatyti erdvūs bendrabučiai, du šešiolikos butų gyvenamieji namai, vaikų lopšelis, eilė administracinių, kultūrinių ir buitinių pastatų. Baigiama įrengti elektros linija.

V. Švanas

Lawrence, Mass.

Tiems, kurie norėsite vykti Laisvės piknikan

Kurie lawrenciečiai norite važiuoti busu Laisvės piknikan liepos 3 d. Brocktone, tai užsiregistruokite pas S. Penkauską. Busas išeis 11 val. ryto nuo L. P. Klubo, 41 Berkeley St., Lawrence. Kurie norėsite pasimatyti su savo giminėmis bei pažįstamais, tai geriausia proga bus tai padaryti šiame piknike. Nelaukite paskutinės dienos užsiregistravimui.

S. Penkauskas

DĖMESIO!

Jeigu kas manote važiuoti į **Hot Springs, Arkansas,** sveikatos reikalais, tai gera vieto apsistoti pas:

M. A. SAKALUS
637 Oak Street, Hot Springs, Ark.

V. VARGUOLIS

Surado žalmargę

(Tąsa)

— Ir taip aš netekau darbo kasykloje, ir dėlei to aš visai nesikrimtau, nesigailėjau. Bet aš ir šiandien prisiminęs džiaugiuose, kad aš išgelbėjau motinai vaikutį nuo pražūties. Tai ir buvo mano paskutinė diena dirbti anglių kasyklose. Veikiausia, kad, jei būčiau išgelbėjęs mulą, o leidęs užmušti vaikutį, tai gal dar būčiau buvęs pagirtas.

— Aš ilgai be darbo nebuvau: gavau darbą parakaunėje. Ten už Welsh Hill ir tigrių klonio (Tiger Valley) buvo parako gamykla kasykloms, tai tenai aš ir gavau darbą ir dirbau gana ilgą laikotarpį, net iki ir vėl mane patiko nelaimė. Bet šį kartą jau buvo tikrai skaudi man nelaimė: medinis, sunkus volas sutrynė man kairės kojos pėdą ir per tai aš netekau pėdos, o kartu ir darbo. O čia šeimyna, maži vaikai... Nebuvo lengva gyventi, iki sugijau ir pradėjau dirbti. Bet aš ir čia vėl patyriau, kiek ir kur biednas žmogus gali rasti teisybės. Tada jokių saugojančių darbininko sveikatą įstatymų nebuvo. Aš nuėjau į teismą ieškoti atlyginimo už mano nelaimę, bet tik tiek patyriau, jog bylinėjantis su DuPont trustu, gali teisme rasti teisybę, kaip kupranugaris gali perlysti per adatos skylutę. Ir taip aš nieko nelaimėjau teisme ir gavau vėl išvyti iš darbo. Tai ir buvo visas man atpildas už nelaimę — laukan iš darbo. Bet aš ir čia perdaug nenusigandau. Juk yra sakoma: jei dievas davė dantis — duos ir duoną.

— Kada aš tik pradėjau dirbti parakaunėje, tai vienas, jau daug už mane senesnis žmogus, — jau galėjo vadintis mano tėvu, — man patarė neleisti laiko veltui ir trintis po pulrūmius. Jis man sakė, eik į vakarinę mokyklą ir mokykis, siekis kokio nors mokslo, žinojimo, o kitaip, tai tu, vaikinėli, nieko gero neatsieksi: visur reikia mokslo, žinojimo. Aš jo tėvišką patarimą priėmiau, paklausiau. Už tai ir šiandien dar džiaugiuosi. Mano tėvas to nesuprato, nes buvo bemokslis; kaip ir didžiuma tų laikų darbininkų, buvo labai tamsus. Per keliolika metų aš praleidau žiemos vakarus tarp mokyklos sienų ir išsimokinau raštininkystės, o tais laikais jau buvo mokslas. Tai mano ir buvo visa laimė, kada aš tapau sužeistas ir netekau darbo, nes gavau darbą raštinėje— badu nemiriau.

— Mano tėvas, kaip minėjau, kaip ir visi mainieriai, buvo bemokslis, arba visai mažai ką iš rašto suprato, tai jam ir neapėjo, kad jo vaikai tokiais paliks. Tai buvo žmogus, žinojęs tik darbą, užsukti į karčiamą ir, parėjus namo, išsimiegoti, kad ir vėl sekančią dieną galėtų taip padaryti. Na, o gal gi tada buvo tokia mada, kad mainierys būtinai turi užsukti į karčiamą, pareidamas namo iš kasyklos? Mano tėvas irgi neatsiliko nuo tos "mados". Tik vieną jis turėjo gerą pobūdį, tai kad nepragerdavo savo visą uždarbį; užmokesčio dienoje jis pirmiausia pareidavo namo ir apmokėdavo visas skolas, kokios tik pasidarydavo per visą mėnesį. Ir nors ir mes biednai gyvenome, bet niekad nebuvome alkani dėl tėvo kaltės. O gerai pamenu, kad buvo tokių, ką gyveno pusbadžiai.

— Atmenu vieną tokį įvykį, kurio aš ir šiandien negaliu pamiršti. Iš miestelio iki parakaunių buvo gana geras galas kelio. Štai, kur dabar tie dideli Grassy Island kasyklos dumpynai, buvo siauras kelelis, taip sakant, karvių kelias, kad vos-ne-vos buvo galima su arkliu pravažiuoti. Vienoje kelio pusėje buvo eilė išdygusių stubelių, kompaničnų lušnynų, kurių vienoje ir mes gyvenome, o kitoje kelio pusėje, į kalnus, buvo vien tik miškai, kur mainierių karvės ganydavosi. O tenai, kur vadinama žolėtoji sala ("Grassy Island") ir tuo dabar vardu yra vadinama kasykla, kur tie atmatų supilti kalnai, tai buvo tankus eglynas. Kelintoje stubelėje nuo mūsų gyveno šeimyna po vardu John Smith. Gyveno labai vargingai. Pats Smithas, šeimynos galva, buvo labai didelis girtuoklis ir baisus žiaurūnas. Jis niekad nepareidavo iš darbo blaivus — vis prisigėręs, "kaip šiaučius," ir nebuvo tokios dienos, kad jis nesukeltų vaidus; jam vis kas nors pasipainiodavo po kojų. Smithienė buvo labai darbšti, kruopšti moteriškė, ir tik per jos pastangas ta šeimyna nebadavo, nors šiaip gyveno labai skurdžiai. Šeimyna buvo didelė. Kiek jų iš viso buvo, dabar jau neatmenu, bet žinau, kad buvo kokie šeši ar septyni vaikai. Smithienė užlaikydavo pulką vištų, porą kiaulių ir karvę, ir apžiūrėdavo didelį daržą. Ir tas viskas buvo vien tik daugiau jos pastangomis ir darbu apžiūrėta, apdirbta. Vaikai dar buvo maži ir ne daug ką galėjo jai padėti. Vienas iš vaikų buvo Jonukas, už mane gal pora metų vyresnis, su kuriuo aš kartu bėgiojau ir eidavau į mišką parginti žalmargę vakare. Jis buvo labai jautrus vaikas, bijojosi savo tėvo, it kokio žvėries, gi šiaip jis buvo geras, paklusnus ir daug padėdavo savo motinai. Bet visgi dar buvo persilpnas atlikti motinai sunkesnį darbą. O tų darbų darbelių visados buvo pilnos rankos. Tada mainierių nameliai nebuvo tokie, kaip kad šiandien: nebuvo minkštų kilimų, nebuvo linolėjų, bet tik pašiuotos plikos grindys, ir jas reikėjo ant kelienių klupsčiomis šveisti su šepečiu; nebuvo minkštų sofų, nebuvo ir elektrikinių dulkių siurbtuvų, nei elektrikinių skalbtuvų; visus tuos darbus tada moterys turėjo atlikti savomis rankomis ir spėka. Tai buvo tikra moters vergija. O, prie to, dar ir vyrai pareidavo iš kasyklų labai paišini, suodini ir pridėdavo kiekvieną dieną daugiau moterei darbo, nes tada prie kasyklų kompanijos neturėjo įtaisę prausyklos. Kiek aš atmenu tą moteriškę, tai tikrai ji buvo plieninė: bet ir plienas linksta, lūžta. Smithienės sveikata irgi negalėjo būti amžina, kad neišsisemtų, nepalūžtų, o jos girtuoklis vyras nieko nepaisė, by tik jo koserė būtų pilna, tai viskas.

(Bus daugiau)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Reiklauja veiklos prieš diskriminaciją

New Yorko miesto tarybos narys Earl Brown kreipėsi į gubernatorių Harrimaną, ragino paskirti valstijinėn komisijon kovai prieš diskriminaciją naują pirmininką. Sako, jisai turėtų būti toks, kuris prašalintų iš tos įstaigos "drungną, jeigu ne visiškai ledinį" atsinešimą į negrų liaudį.

Brownas primena, jog padėčiai pataisyti yra auksinė proga dabar, kai vieno komisijos nario tarnybos laikas baigiasi 30-tą šio mėnesio. Gubernatorius turi teisę naująjį narį skirti. O ta privilegija demokratui gubernatoriui tenka tiktai pirmu kartu bėgiu paskiausių dešimties metų. Dėl to visų akys yra nukreiptos į tai, ar jisai skirs tokį asmenį, kuriam ištikro rūpėtų kovoti prieš diskriminaciją.

Miesto taryba nutarė pakelti taksus

New Yorko miesto taryba savo posėdyje birželio 21-mą nutarė priimti budžeto viršininkų pasiūlymą pakelti nejudamojo turto taksus.

Jeigu neįvyks žymių pakaitų, pakėlimo našta puls daugiausia ant eilinių žmonių, turinčių vienos, dviejų ar trijų šeimų stubeles. Jų taksai pakils o 17 centų ant kožno šimto vertybės.

Bendrai imant visą miestą, bendroji suma bus $3.85 per šimtą dolerių vertybės, kaip ji nustatyta taksavimo tikslams. Tačiau apskritimis dalinasi taip:

Brooklyno ir Queens bus po $3.95 (buvo Brooklyno $3.79, Queens $3.76).

Bronx ir Manhattan bus po $3.94 (buvo Bronx $3.76, Manhattan $3.75).

Richmond (Staten Island) bus $3.93 (buvo $3.78).

Naujasis taksavimas jeis galion šių metų liepos 1-mą.

Dar negavo trečiojo važiuotės viršininko

Buvęs kviestas į New Yorko važiuotės linijų viršininkus chicagietis Joseph P. Stein atsisakė. Dar nebuvo žinios, kas numatomas jo vieton.

Sudarant naująjį Transit autoritetą, kuris tas pareigas paims liepos 1-mą, buvo pageidauta, kad kiekvienas narys būtų ekspertu bent vienoje darbo srityje. Steinas, tarnautojas gelžkelių kompanijai, yra skaitomas gelžkelių operavimo ekspertu. Majoro Wagnerio paskirtinis, buvęs darbo komisijonierius Joseph O'Grady, skaitomas darbo santykių ekspertu, gi gubernatoriaus Harrimano paskirtinis, bankininkas E. Vincent Curtayne, turėtų rūpintis finansų sritimi.

Vaikų darbų paroda atžymi sukaktį

New Yorke, virš Phoenix teatro, iki galo šios savaitės tebėra išstatyti parodai vaikų dailės kūriniai, pavaizduojantieji pirmųjų žydų imigrantų atvykimą Amerikon. Šiemet sueįo 300 metų, kai 23 žydai, vadovaujami Asser Levy, išsikėlė ant Amerikos sausžemio.

Parodai kūrinius pagamino vaikai vietinėse žydų mokyklose.

Naujosios Anglijos lietuviai išpildys pažadą Laisvei

Liepos 3-čiąją dieną visos Naujosios Anglijos pažangiejį lietuviai yra paskyrę Laisvei. O iš patyrimo jau žinome, kad jie pažadus įvykdo su kaupu.

Džiugu pamačius pranešimą, kad Hartfordo Laisvės Choras atvyks dainuoti brooklyniečių rengiamame Laisvės naudai piknike liepos 3-čią, National Hall ir Park, kampas 65th St. ir 38th Ave., Woodside, N. Y. Tai reiškia labai daug.

Man prisimena įvykęs menininkų festivalis. Hartfordiečiai ir worcesteriečiai buvo pažadėję programon chorus. Atsimenate, kaip šauniai jie pasirodė! Jie pasižymėjo ne tiktai dainomis, o ir širdingumu paremti darbą. Kaip Worcesterio Aido Choras, taip hartfordiečiai choristai atvyko ne vieniši. Jie atdundėjo dideliais busais ir dar su kelhomis mašinomis, pilnomis palydovų, publikos.

Suprantama, kad jie abieji taip pat gražiai pasitarnaus ir dienraščiui Laisvei. Hartfordiečiai suteiks malonumo mums, brooklyniečiams, o worcesteriečiai, aišku, darbuosis su brocktoniečiais.

Brooklyniečiai dienraščio Laisvės prieteliai ir gražių pramogų mėgėjai dalyvaus Woodsidėje įvyksiančiame Laisvės piknike dar kartą pasigrožėti dainomis ir pasveikinti draugiškus choristus, taipgi pasilinksminti. **B-tė**

Aido Choras veikia

Nors jau šilta vasara atėjo, bet mūsų dainos nenustoja aidėję. Pereitą penktadienį netik dainų praktiką, bet ir plačias diskusijas turėjome. Gerokai planavome apie ateities veikimą. Turėjome skaitlingą aidiečių būrį, veik visi bandė ką nors gerą pasakyti dėl choro labo. Tas yra sveikas reiškinys, nes visiems nariams aktyviai dalyvaujant diskusijose bei veikime, mes savo meną išvystysime iki tokio laipsnio, kad galėtume patenkinti jo mėgėjus ir mūsų choro rėmėjus.

Pereitą sekmadienį dalyvavome L.D.S. kuopų rengtame piknike, Great Necke, N. Y. Aš sakyčiau, kad neblogai šūktelėjome keletą liaudiškų dainų.

Liepos 3-čią Aidas dainuos Laisvės piknike, National Hall parke, Brooklyne. Būtų gražu skaitlingai aidiečius ten matyti.

Choras rengia pikniką su dainomis rugp. 21-mą dieną. Taipgi yra nutarta rengti koncertą šį rudenį, lapkričio mėnesį. Apie datą ir pilnai apie būsimo koncerto programą parašysime vėliau.

Kalbant apie piknikus, koncertus, parengimus ir abelną organizacinį veikimą, noriu priminti tą, ką pastebėjau praėjusio sekmadienio L.D.S. kuopų rengtame piknike:

Mūsų choro aktyvystas V. K. primindamas meno mėgėjams ir jo rėmėjams apie Aido finansinę padėtį, prašė paramos. Nuostabiai gražią sumą jis surinko. Bet prie baro, alaus bačkų ir prie stalų mažai kas puotavo. Reiškia, mažai kas girtuokliavo. Pikniko rengėjams didelio biznio nepadarė. Mano supratimu, nėra reikalo gerti alkoholį tik tam, kad parėmus organizaciją finansiniai. Trazbas žmogus gali linksmintis daug gražiau ir mandagiau, negu kad kokios buzos prigėręs. O kas liečia finansinę paramą geriems tikslams, tą galima padaryti ir negirtiems. Aidas nieko nenugirdęs gavo šimtinę nuo savo gerų prietelių (to pikniko dalyvių); už tai jis smarkiai dainavo, lyg norėdamas atsimokėti savo rėmėjams.

Apie tai, kas aukščiau pasakyta, nesupraskite klaidingai. Aš nepriešingas įsigėrimui su miera, jeigu gero, skanaus skystymėlio randasi; bet kur šios chemikalų vartojimo gadynės laikais rasite gerą skystymą...

Toliau kalbant apie Aido veiklą, turiu pripažinti, kad vasaros mėnesiais daug neįmanoma nuveikti; bet atėjus rudeniui, turime neatidėliodami darbą pradėti kaip galima anksčiau.

Praėjusioje pamokoje girdėjome mūsų mokytojos pranešimą apie tai, ką mes veiksime per vasarą ir anksti rudenį. Todėl, kur eisime ar važiuosime, liaudies dainas dainuokime, kad nepamirštume tų, kurias išmokome. Už poros savaičių bus išdalinti naujų dainų žodžiai visiems choro nariams. **A. K.**

Jelke tapo įkalintas

Po kelių teismų ir apeliacijų, pagaliau, milijonieriukas Jelke tapo nugabentas į Sing Sing kalėjimą atbūti pabaudą už verbavimą merginų prostitucijai.

Jelkė yra nuteistas trejiems metams, kaip vykdytojas verstinos prostitucijos, iš kurios jis gerai pelnėsi. Teisme buvo sakoma, jog jis gražiausias susitiktas merginas viliojo, joms reiškė savo neva meilę. O kai tos merginos jam pasidavė, dejuodamas apie savo "nelaimes," stoką pinigų, ragino jas uždarbiauti "patarnavimu" turtuoliams jo pažįstamiems, o užmokestį parnešti jam.

Pavasaris pasitraukė su didžiu lermu

Birželio 21-mos vakarą išspiriamasis laukan pavasaris parodė labai trankų pasipriešinimą. Ankstybą vakarą pradėjo dausas raižyti smailiais ir plačiais žaibų kardais, o kapojamo oro dundėjimas neleido užmigti iki paryčių.

Oro karas lyg tyčia pakibo ant didmiesčio ir nenorėjo trauktis. Matomai, audros ruožtas buvo platus ir ilgas.

Oro ekspertai sako, kad šis pavasaris buvo šiltesnis ir sausesnis už normalų pavasarį. Bet vasarą, sako jie, šiemet neturėsime didelių pastovių karščių, kurie pagrečiui išsilaikytų po savaitę ar daugiau.

Heidelberg Restaurant
1648 Second Ave.
(tarpe 85 ir 86 Sts.)
Puikiausiai Gaminami
Valgiai ir Gėrimai
Alfred ir Elsie Kinet

Throggs Neck Stadium
Harding and Davies Ave.
Throggs Neck, Bronx
Restaurant—Beach
Ideališka Del Piknikų, vestuvių, pramogų ir balių.
Atdara apskritus metus.
Tel. TA. 2-9788
EVGEN ZEUMER, savin.

Pasiūlė pakaitas teismų sistemoje

Specialis advokatų komitetas pasiūlė valdžiai daryti daug pakaitų New Yorko valstijos teismų sistemoje. Vienu tų pasiūlymų yra sujungti apie 1,500 teismų į penkis visos valstijos teismus.

Gal žymiausia pakaita būtų distrikto teismė. Jis dabar yra lyg ir atskira nuo visų kitų įstaiga. Pakaitoje jis apimtų, pavaduotų skaičių kitų teismų mieste ir artimuose miesteliuose ir kaimuose.

Magistratų teismai pasiliktų, bet jie sprestų tiktai menkus vietinius dalykėlius, kaip trafiko ir panašius.

Planuose nepasiūlyta nieko, kas sudemokratintų, padarytų liaudžiai artimesnėmis džiūres. Jungtinių Valstijų steigėjų laikais džiūrė neturėjo kito tikslo, kaip tik suteikti liaudžiai teisingą, iš pačios liaudies rinktų tikrųjų liaudies teisėjų teismą. Gi dabar visoms svarbesnėms byloms džiūrės renkamos tik iš ponų, kurie negali ir nenori suprasti darbo žmogaus reikalų.

Mrs. Emma Sarapu, 59 m., gyvenusi 152 S. 8th St., Williamsburge, tapo nuvežta į Kings County ligoninę po to, kai jinai išmušė savo buto langą ir grąsino iššokti iš 5-to aukšto.

Auto nelaimėje 8 tapo sužeisti

Brooklyne ant Belt Parkway ties 67th St. antradienio rytą susidūrė du link miesto važiuojantieji auto. Paslidę, jie peršoko centrinę kelio pertvarą ir smogė dar tris, nuo miesto važiuojančius auto. Aštuoni asmenys tapo daugiau ar mažiau sužeisti. Trafikas buvo sustabdytas kelių mylių ruožte per pusantros valandos.

Aido Choras

Visi choristai prašomi atvykti į pamokas šį penktadienį, nes turime pasiruošti dainavimui Laisvės piknike, kur mus girdės nevien tik mūsų visų dienų prieteliai brooklyniečiai, bet ir svečiai iš tolimų miestų. Valdyba

DIDIEJI PIKNIKAI
Paramai Dienraščio Laisvės

Prašome visuomenę įsitėmyti ir kviečiame atsilankyti į juos, kuriems distancija nekliudys. Prašome kitų organizacijų tomis dienomis nieko nerengti.

Liepos July 3 — Brooklyno Apylinkė
National Hall & Park
65-13 38th Avenue
Woodside L. I., N. Y.

Liepos July 3 & 4 — Bostono Apylinkė
Liet. Taut. Namo Park
Keswick Rd. ir Winter St.
Montello, Mass.

Šie piknikai bus puikiausia proga pasilinksminti laike jūsų vakacijų. Į kurį tik nuvyksite, ten rasite daug savo gerų pažįstamų, seniai matytų. O taipgi įsigysite ir naujų pažinčių.

Kaltina pavogime nuo mokinės 51 cento

Herman Simmons, 48 metų, areštuotas įtarimu, kad jis nuo 11 metų mergšės pavogė 51 centą, kai mergšė pasidėjo savo piniginę prie žaismavietės pirm einant mokyklon. Tai pamačiusios, mergšės pradėjo jį vytis ir sulaikė iki atvyko policija.

Mirė Martin Bložis

Martin Bložis, gyvenęs 1760 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y., mirė birželio 23-čią. Pašarvotas Matthew P. Ballas (Bieliausko) koplyčioje, 660 Grand St., Brooklyne.

Paliko žmoną Anną, sūnų Martin, dukterį Adellą, 3 anūkus ir kitus artimuosius. Šeima prašo gimines, draugus ir pažįstamus, taipgi narius Šv. Jurgio Draugystės, kurioje jis buvo nariu, atvykti į šermenis ir palydėti.

Velionio Bložio šeimai ir giminėms reiškiame užuojautą.

Ragina nubausti tris SLA preigūnus

Valstijinis tyrinėjimų komisijonierius J. Irwin Shapiro kreipėsi į Aukščiausįjį teismą, kad jį įgalintų bausti šešis valstijinio alkoholiniams gėrimams leidimų biuro pareigūnus.

Tie šeši, SLA (valstijinio likeriams autoriteto) investigatoriai, atsisakė išpildyti blankas, kuriose reikalauja parodyti tarnybos metais turėtas pajamas ir išmokesčius. Pagal tą nustato, ar jie leidimų autoriteto pavestas jiems pareigas vykdė teisingai. Yra spėliojimų, kad gal tarnavo tiems, kas davė kyšių, o diskriminavo, skriaudė tuos, kurie nedavė.

Shapiro reikalauja leidimo juos įkalinti iki jie suteiks informaciją apie savo finansus.

WEST HAVEN Beer & Ales, Inc.
Pristatytojai geriausios rūšies importuoto ir vietos gaminimo alaus, ėliaus ir Stouts. Aptarnaujame restaurantus, sales, vestuves ir pares.
146-152 So. 1st Street,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-5471

Įkaltino dingusį banko tarnautoją

Brooklyne federalė grand džiūrė įkaltino buvusį banko tarnautoją John C. Siemer kaip pasisavintoją $93,000 banko pinigų. Jeigu jį sugautų, jį gali teisti 15 metų kalėti ir $15,000 piniginės pabaudos.

Kol kas Siemerį tie kaltinimai nei pabaudos nešildo, nei šaldo. Sykiu su tais pinigais, su žmona ir trimis kūdikiais jisai dingo 1954 metų rugsėjo 28-tą ir nuo to laiko niekas jo daugiau nematė.

Vėl trys sužeisti darbe

Birželio 21-mą trys darbininkai tapo sužeisti didžiuliam plieno balkiui užvirtus ant jų iš iškraunamo sunkvežimio. Jaunam darbininkui John Kirby sutriuškinta koja, kiti du sužeisti lengviau.

Prieš keletą dienų keistoje nelaimėje tapo sužeistas kitas statybos darbininkas. Prie taisomo pastato jį smogė krintantis akmuo ir numušė nuo pastolio 5-me aukšte. Jis spėjo sučiupti virvę, bet vietoje susilaikyti negalėjo, slydo žemyn. Prieš pabaigą slidimo jis nebeiškentė deginančio skausmo, virvę paleido, nukrito keletą pėdų ir susilaužė šlaunies kaulą.

Pagavo įtartus plėšikus

Brooklyniečių taksiko vairuotojas Julius Kaliva sako, kad du jauni vyrai susistabdė jį gatvėje, kad juos pavežtų. Bet kai pasiekė Central Parko sritį, įsakė atiduoti pinigus ir atėmė $4, o po to įsakė juos vežti į parką. Parke jis pamatė policistą Peter Witkus, išrašant kam nors tikietą. Staiga sustabdęs savo taksiką, šuktelėjo pagalbos. Policistas įtartuosius nuginklavo ir suėmė.

Išgarsinimui New Yorko, kaip svečių rojaus, viena porelė Grand Central stotyje buvo pašaukta pas oficialius sveikintojus ir apdovanota certifikatu kai ko nusipirkti ir pasivažinėti nemokamai.

Booklynietė Mrs. Walsh, 41 metų, gyvenanti 271 Warren St., šiomis dienomis susilaukė 15-jo kūdikio. Jos vyriausioji duktė yra 21 metų.

FISHING & BOATS

HOWARD BEACH
SABALO
CHARTER FISHING
Capt. Bill Schmitt
NOW BOOKING
VI. 3-8324

CAPT. GREGORY'S FISHING STATION
Leaves Daily Captree. 8 A. M.
Boats, Motors, Bait, Tackle Turn right on Wellwood Ave., and Merrick Rd. (at Diner).
Lindenhurst 5-2910

GREENPORT
Weakfish—Porgies
Išnuomojame Laivus
TEX I Open Boat, kasdien, tik ne šeštadieniais ir sekmadieniais.
TEX II Išplaukia šeštad. ir sekmad. 7 v. ryto, nuo MITCHELL'S PIER
MITCHELL'S MARINA
Greenport 7-0430. Baras, Restaur., Viešbutis

JO-BOB Open Boat 7:30 A.M.
Tuesday, Wednesday
Saturday, Sunday
CHARTER MON.—THURS—FRI.
A. P. White's Bait Shop,
Greenport, L. I.

DAUG FLUKES ŽUVIES
NICKS Jūrų Užtvankoj Žuvavimo Stotis
Tel. HA. 2-0409
Užkandžių bufetas, šaltas alus, žuvims kasniai. Žuvaukite užtvenktose vandenyse.

JESS LOU The 2nd. Geo. Lindley
For Charter $5 per person. $85 min. plus bait. Leaves 135 Woodcleft.
Now taking reservations for Blue Fish.
LYnbrook 9-2427

NEW YORK

MALE and FEMALE

Couple. Rent free, food free. 2 rms & bath. Wife—Cook, hskeeper for man and 7 yr. child. Wages $125 mo. Husband can seek neighborhood employment. Must have good ref., driving lic. and speak English. Cottage in Conn. vic., nr Danbury. 60 m. from N.Y.C. Call (rev. chgs) **Webster 8-2144.**
(123-125)

NEEDED
Cooks, houseworkers. .. Sleep in beautiful homes. To $60 a week. **COUPLES** Sleep in. Positions with a future. $450 a month.
HAMPTON AGENCY
51A Cutter Mill Rd.
Great Neck 2-9643—9515

HELP WANTED—FEMALE

Nemų Darbininkė-Virėja. Vasara vėsiame jūrų pakrantėje. Pageidaujama linksmaus būdo. Randasi ir kiti darbininkai. Didelė šeima. Reikalingi paliūdijimai. $60 į savaitę.
EN. 9-3091

REAL ESTATE

MERRICK — 130x100 — vienu galu uždaroje, medžiais apaugusioje gatvėje. Daug tvarkiai susodintų medžių ir krūmelių. Plytų ir akmens konstrukcija. Breezeway ir cementinis takas, didelis 2 karam. madingas garadžius, vingiuojanti driveway, aptverta dratine tvora. 2 miegrūmiai, gyvenimui rūmas, virtuvė, dinette, maudynė ant žemųjų lubų. 2 miegrūmiai, miegojimui porčiai, maudynė ant aukštutinių lubų, atskirai statytas, karštu vandeniu aliejum šildomas. Lauke grill ir ekstra vandens teikimas. Madingas sklepo rūmas. Gryna kaina—$28,000. **150 Woodpecker Lane.**
FReeport 9-5017.
(121-123)

Parduoda Savininkas — Hicksville. Ideališka dėl profesionalo šeimos ant Hillside Ter., 6 rūmų Ranch. ant didelio kampinio loto. Patio ir daug ekstra įrengimų. Patogu į bažnyčias ir mokyklas. Greitam pardavimui tiktai $15,500.
Šaukite: **Hicksville 4-6780.**
(122-125)

PARDUODA SAVININKAS—DOBBS FERRY
3 šeimų namas (7, 4, 3 rūmai) ir groseris, gerai įsisteigęs. Geroje vietoje. Greitam pardavimui tiktai $20,000, $10,000 pinigais. Kviečiame pamatyti.
Šaukite: **DObbs Ferry 3-2710.**
(122-124)

HEMPSTEAD, WEST — Parduoda Savininkas. 8 rūmų namas (fornišiuotas), ideališka vieta. Trys busų linijos. 3½ blokų nuo geležinkelio stoties ir mokyklų. 1 mailė nuo Hempstead. Greitam pardavimui—$18,000. Šaukite: **IV. 9-2493.**
(122-125)

WANTAGH . 3 metų senumo, L shaped ranch, center hall, 3 miegrūmiai, 2 maudynės, atskiras valgymui rūmas; 19 pėdų knotty pine virtuvė, su nauju pusryčiam nook. Įrengimai, storms & screens. Blinds, drapes, naujai nuo sienos iki sienai divonais išklota. Viskas ant lygios žemės didelio ploto, ištaisytas kiemas. Randasi pageidaujamoje kaimynėstėje. Arti katalikų bažnyčios ir krautuvių. $18,900. **SUnset 1-0671**
(122-124)

Life Insurance firmos agentas Barberio nors kartą savo gyvenime turėjo progą patarnauti tam tikslui, kurio vardu jo firma garsinasi. Pamatęs ant kelio automobiliuje gimdančią motiną, jis prišoko jiems pagalbon kaip gyvybės apsaugotojas.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyręs Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172